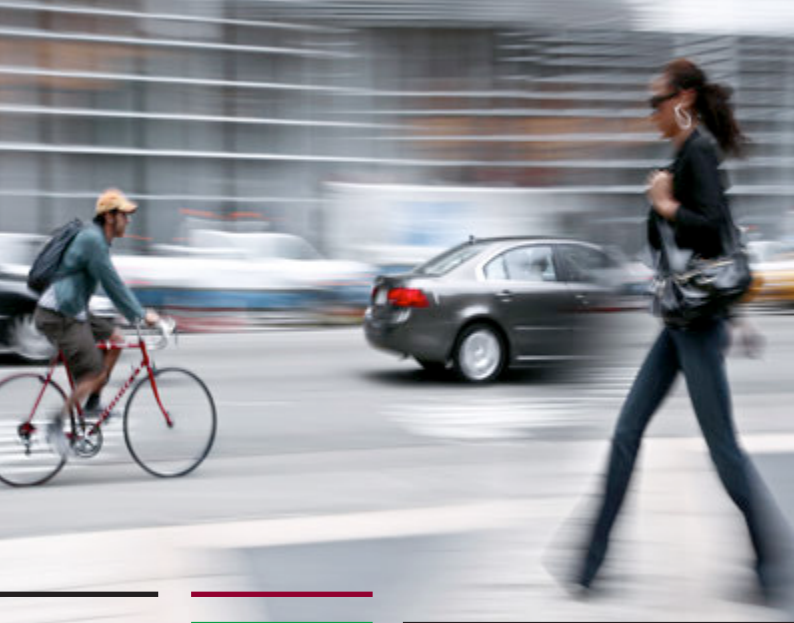




Paschtu

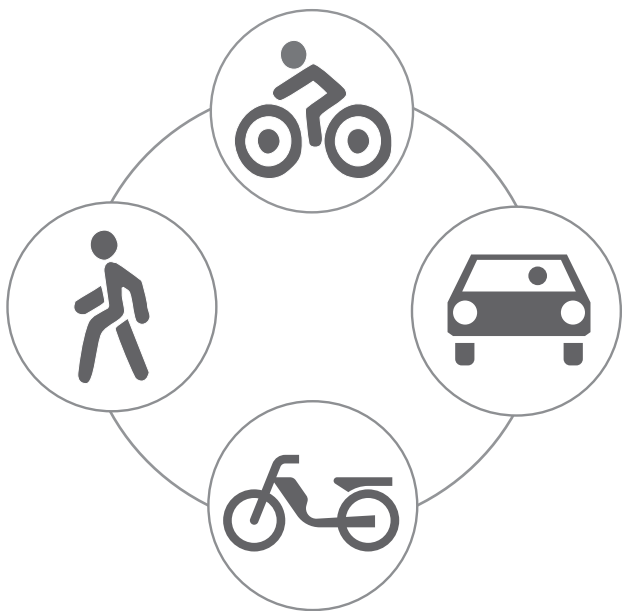
په آلمان کې په لارو تگ (سفر) - څه ته ښايي چې پامارنه وکوي؟ د ترافیکو بنسټيز اصول

Unfallforschung
der Versicherer
 GDV

DEUTSCHE
**VERKEHRS
WACHT** 


DVR
Deutscher
Verkehrssicherheitsrat

 UK|BG



آلمان ته هرکله راشئ!

تاسې به هره ورځ زموږ په لارو ځئ، پياده، له بایسکل سره، په سرویسونو او نورو ترانسپورټي وسیلو کې سپاره او ښايي هم پر موټرسایکل او یا موټر کې. ستاسې د خپلې سلامتیا او په مجموع کې عمومي امنیت له خاطرې په آلمان کې گڼ شمېر ټرافيکي اصول موجود دي. یو زیات شمېر به تاسې پېژنئ، ځینې نور ښايي په بشپړه توگه درته نوي وي.

تر ټولو د اهمیت وړ اصول: پامارنه وکوی خپل ځان او نور په خطر کې مه اچوئ.

مندرجات

۶	تاسې پلي په لار ځئ	
۱۲	تاسې پر بايسکل باندې ځئ	
۱۷	تاسې پر موټرسايکلونو باندې ځئ	
۱۹	تاسې په موټر کې ځئ	

تاسې پر پښو (پاي) ځئ



په ښارونو کې د پليو د پاره ځانگړې لارې (پياده رو) شته. تل په دې **پياده رو** ولاړ شئ. د موټرونو او بایسکلونه د پاره سرکونه شته. که د پليو ځانگړې لار نه وي، نو بیا د سرک پر غاړه ځئ.



له مېشته سیمو څخه د باندې یواځې د **سرک پر چپ لاس** د تگ اجازه لرئ، په دې ډول مخامخ راتلونکي ټرافيک ښه وینی او د ضرورت په وخت کې چپېدلی او غبرگون ښولی شئ. په ډله کې یو د بل تر شا ځئ.



په نیمه تیاره (شفق) او تیاره کې غوره ده، چې زړا او یا **انکسارکوونکې** جامې واغوندئ.



کله کله هم ټول سرکونه او يا د ښار
يوه برخه د پليو د پاره وي: د **پليو**
سيمه.



د **لږو ترافیکو په سیمو** کې پلي کولی شئ له ټول سرک څخه گټه واخلي، دلته
ښايي چې موټر او بایسکل چلوونکي پليو ته سخته پامارنه وکوي. هلته د کوچنیانو
ځيني لوبې (لکه درې گاډۍ لرونکي بایسکلونه چلول) هم پر سرک اجازه لري. خو
د ترافیکو برخوال نه ښايي د یو او بل لاره بنده کړي. هلته پليو ته د لومړیتوب
حق نشته.





د پليو او بايسکل
چلوونکو شريکه لار

پر ځينو پياده الکول او کله کله د پليو په سيمو کې هم **بايسکل چلوونکي** اجازه لري. خو هلته بايد يوه لوحه موجوده وي. دلته يو او بل ته پامارنه مهمه ده.



که تاسې وغواړئ د **سرک بل لوري** ته ولاړ شئ، نو بايد مخامخ او چټک ولاړ شئ. موټرونو او بايسکلونو ته خاصه پامارنه وکوئ. تر وږه وږه د پارک شوو موټرونو په مينځ کې مه ځئ. له هغه ځايونو څخه گټه واخلي، چېرته چې د سرک بل لور ته تېرېدل امکان ولري، ولو که لار مو لږ څه چيږي هم:

◀ ترافيکي اشارې (خراغونه):

د پيلو د پاره ځانگړي خراغونه يا اشارې شته. اکثر پر څلورلارو، کله کله يې تر منځ هم. سرې اشارې ته تل ودرېږئ. په شنه تلی شئ. سره له دې پام ورته وکوئ، چې موټرچلونکي او يا بايسکل چلوونکي درېږي او که نه.





د پليو پر اشارو باندې اکثر **ژېړې تكمې** شته، چې بايد سړى يې
تخته كړي، تر څو اشاره شنه شي. د اشارې تر شنه كېدلو پورې
تم شئ.



◀ پر سړك سپين خطونه :

په دې ځاى كې په پاڼه ډول سره
د سړك باې غاړې ته تېرېدلى شئ.
موټرونه بايد ودرېږي. سره له دې
لطفأ پامارنه وكوئ، په ډاگه كړئ،
چې غواړئ پر سړك تېر شئ، **معطل**
وكوئ، ترڅو موټر ودرېږي او بيا
چټك تېر شئ.



◀ د سړك په منځ كې ټاپو :

دله موټرونه هرو مرو نه درېږي.
نو ځكه ښه وگورئ، چې څوك
نه وي او هغه ته چټك ورشئ.
هلته تاسې كولى شئ تم شئ،
كه چېرته له بل لوري څخه موټر
راتلونكي وي.

◀ **پامارنه وکوی** د برقي ښاري اورگاډو لرونکو سپکونو څخه په تېرېدلو: هغوی تل د **لومړیتوب حق** لري، ځکه هغوی ژر برک نه شي نیولی



که ماشومان درسره وي، **نو هغوی تر لاس ونیسئ**، تر څو سپک ته ورتړپ نه کړي.



که تاسې کوم موټر له نيایي شنه څراغ سره وینی او یا د خطر هارن (ټه ټو ټه ټه) آوری، نو باید سخته پامارنه وکوی او هیڅکله پر سرک ولاړ نه شی. دا زیاتره د پولیسو یا ترافیکو موټر دي، یا د اوروژنې (اطفایې) او یا **امبولانس** موټرونه دي چې عاجل ځي.

په آلمان کې سرویسونه څوک په لاس ورکولو (د لاس په اشاره) نه شي درولی. هغوی یواځې د **سرویسونو په تم ځایونو** کې درېږي. هلته په نورماله توګه د سرویسونو د تګ او راتګ پلانونه هم ځویند وي.



تل موټرونو ته ګوری او بله خوا پام مه اړوی!



تاسې پر بايسکل ځئ



اصلاً د بايسکل چلوونکو د پاره هم هغه اصول اعتبار لري لکه د موټرچلوونکو د پاره (د لومړيتوب اصول، **یواځیزه** سرکونه، ټرافيکي اشارې . . .)

◀ يو بايسکل بايد څراغ، برکونه او يو **زنگ** ولري.



◀ پر یوه بايسکل باندې یواځې يو کس د سپرېدلو اجازه لري.



واړه ماشومان بايد په **ځانگړو**
څوكيو او يا تريار كې مصئون
شوي وي.



پر بايسكل باندې سړی بايد تر څو چې امکان لري بڼه خوا ته ولاړ شي.
خو له **پارک شوو موټرونو سره دغومره فاصله ونيسئ**، چې پر يوې ناڅاپه
وازېدونکې دروازې باندې ونه لگېږئ.

تر وسه وسه پورې کوشش وکړئ چې پر بايسکلونو باندې يو د بل له څنگه
ولاړ نه شئ.



که وغواړئ چې پر بايسکل باندې
بڼي يا چپ لاس ته وگزرئ، نو
بيد تل په غزېدلي لاس سره اشاره
ورکړئ.

◀ که پر سرکونو باندې د لومړيتوب لوڅې نه وي، نو بيا له ښې خوا څخه راتلونکي ټرافيک لومړی څلورلارې ته ننوزي (**ښې له چپ څخه لومړی**). په داسې د ښې لاس لومړيتوب حق څلورلارو کې بايد موټرچلوونکي لومړی هغه بايسکل چلوونکي ته لاره ورکړي، چې له ښې لاس څخه راځي



◀ د بايسکل چلوونکو د پاره ځانگړي اصول هم شته، د مثال په توگه د **بايسکل چلوونکو ټرافيکي اشاري** او يا دا امکان چې پر يواځيز سرک د تگ چپه لوري ته ولاړ شي. که چيرې دا ډول نښې يا علامې شتون ونلري نو بايسکل چلوونکي کولی شي د بايسکل چلوونکو ځانگړې لاره يا سرک باندې حرکت وکړي.

اضافگي لوحه
„Radfahrer frei“



◀ که چرته د بايسکل پر لار يوه **شنه لوحه له سپين بايسکل** سره موجوده وي، نو بايد په هغه لار ولاړ شئ. پرته له دې ډول لوڅې څخه کولی شئ پر سرک ولاړ شئ، کولی شئ د بايسکل پر لار هم پاتې شئ.

د بايسکل لار



◀ داسې سرکونه هم شته، چې پر هغه باندې تاسې بالکل بایسکل نه شی بېولی: د مثال په توګه شاهراه او یا د موټرونو ځانګړي سرکونه. همدا شان کېدلی شي چې **د پليو لارې او سیمې** په ځانګړو لוחو سره بایسکل چلوونکو ته اجازه ولري. نو هلته بایسکل چلوونکي اجازه نه لري له پليو څخه تېر ولاړ شي او پليو ته ښايي خاصه پامارنه ولري.

◀ که شراب مو څښلي وي، نو بایسکل مه چلوئ.

◀ پر بایسکل باندې سپور تلفون مه کوئ.

◀ دقت: کله چې یو لاری چلوونکی ښی خوا ته ګرزي، کېدلی شي چې تاسې ونه ویني. نو **غوره ده چې لاری پسې پاتې شئ**.





◀ که امکان ولري د **بايسکل چلولو ځانگړې خولې** پر سر کړئ.



◀ کوچنيان له ۸ کلنۍ څخه وروسته پر سرک د بايسکل چلولو اجازه لري، له هغه مخکې يواځې پر پياده رو باندې. په آلمان کې اصلاً کوچنيان د **لومړنۍ ښوونځۍ** په څلورم ټولگي کې د بايسکل چلولو امتحان ورکوي.

◀ که ټرافيکي حالت پوره د ليدلو وړ نه وي، نو کولی شئ له بايسکل څخه ښکته او پياده يې بوژئ. په هغه صورت کې ښايي د پليو په شان چال چلند وکوئ.



تاسې موټرسايکل چلوئ



په آلمان کې ډول ډول **موټرسايکلونه** شته، چې ډول ډول اصول هم ورته شته دي. مگر لاندې اصول د ټولو د پاره يو ډول دي: د **خاصو خوليو** پرسرکول حتمي دي او د **بیمې درلودل** او لټرلزه عمر هم.



اصولاً سړی یوه ځانگړي لایسنس او یا د امتحان تصدیق ته اړه لري. که تاسې یو بین المللي او یا بهرنی لایسنس ولرئ، نو پوښتنه وکوئ، چې آیا هغه په آلمان کې چلیزي او د څومره وخت د پاره او کوم موټرسايکلونه اجازه لرئ چې وچلوئ.



اصلاً ټول موټور لرونکي بایسکلونه (موټرسایکلونه) پر سرک ځي. یواځې، چې په اعظمي کچه په ساعت کې ۲۵ کیلومتره ګړندي تللی شي، اجازه لري - له ښارونو بهر او چرته چې ورته ځانګړې لוחې لګول شوې وي - د بایسکلونو په لارو هم ولاړ شي.

له او موټرسایکلونو سره اجازه نشته چې څوک د ټرافيکو ترکټ کوز ووز ولاړ شي.

پر موټر سايکلونو باندې تر **۲ تنو پورې** د سپرېدلو اجازه شته. پر موټرسايکل باندې کوچنيان له ځان سره مه سپروئ.

که شراب مو څښاي وي، نو بيا موټرسايکل مه چلوئ.





تاسې موټر چلوئ



څوک چې په جرمني کې موټر چلوي، بايد يو د اعتبار وړ لایسنس ولري. که تاسې بین المللي او یا بهرنی لایسنس ولرئ، نو بیا پوښتنه وکوئ، چې هغه په آلمان کې چلېدلی شي او که نه، او که چلېدلی شي نو تر کومه وخته پورې. یو موټر باید تل بیمه وي. که تاسې له کوم ملګري او یا خپلوانو څخه موټر امانت اخلئ، نو بیا وګورئ، چې آیا ستاسې د پاره د موټرچلوونکي په توګه بیمه اعتبار لري او که نه.

◀ په موټر کې ټول سپاره کسان باید کمربندونه وتړي، د شا په څوکی کې ناست کسان هم.





◀ ټول له ١٢ کلن ښکته کوچنيان، چې په ونه له ١٥٠ سانتي مترونو څخه ټيټ وي، بايد د ماشومانو په څوکۍ کې يووړل شي.

◀ د چلولو په موقع په لاس کې لرونکي موبايل څخه تلفون مه کوئ، ياداشتونه مه ليکئ او د تگ په حال کې "Smartphone" سره مه مصروفيزئ.

◀ که شراب مو څښلي وي، نو بيا موټر مه چلوئ.

◀ د ډول ډول سرکونو د پاره ډول ډول اعظمي سرعت شته، چې کولی شئ و پې نيسئ. د سرکونو او يا هوا د څرنگوالي په نظر کې نيولو سره ښايي چې سړی سوکه سوکه ولاړ شي.



که چرته په کوم ټکر کې ګډون
ولرئ، نو بیا د **ژغورنې شمېرې**
۱۱۲ ته تلفون وکړئ. په هر
صورت، ترڅو **چې پولیس راځي**، د
پېښې پر ځای پاتې شئ.



سور د ودرېزه! (Stopp!) معنی لري. له دې کبله هېڅکله په سره اشاره یا د
توقف په سره لوجه مه ځئ.



... په ښار کې

په ښار کې خاصه پامارنه په کار ده. دلته پلي او بایسکلونه، سرویسونه، لاری موټر او کله کله ښاري اورگاډي موجود دي، ډېرې څلورلارې او ټرافيکي څراغونه یا اشارې هم.

په آلمان کې د ښارونو او کلیو پیل او ختم په نښه شوي.



د ښار او کلیو د ننه په اعظمي توګه **۵۰ کیلومتره په ساعت کې** تلل کیږي. په اوسېدونکو سیمو کې زیاتره لږ سرعت یعنی په ساعت کې اعظمي **۳۰ کیلومتره** اجازه وي. پرته له دې په ښار کې کېدلی شي د ګړندیتوب هرډول اندازه موجوده وي: په ساعت کې ۱۰ کیلومتره، ۲۰ کیلومتره، ۳۰ کیلومتر، ۴۰ کیلومتره ... نو تل ټرافيکي لوحو ته په ځیر سره ګورئ.

مجاز لوړ سرعت



د ۳۰ کیلومتره وګړندیتوب د سیمې پیل





ښى او کينې خوا ته د گرزېدلو په وخت ډېر احتياط کوئ، په تېره بيا، کله چې په نه لېدل کېدونکو ځايونو کې گرزئ: **پلي او مخامخ تلونکي بايسکل وال** پرېژدئ چې لومړى ولاړ شي، هغو د لومړيتوب حق لري.

په اوسېدونکو سيمو کې مو هم بايد کمربندونه تړلي وي او کوچنيان ښه په امن کې وي.

... پر ايالتي سرکونو باندې

پر ايالتي سرکونو باندې له کليو نه بهر په ساعت کې له ۱۰۰ کيلومترو څخه د زيات گړندي تگ اجازه نشته، اکثر تر دې لا هم کم. خو هغه بيا په ځانگړو لוחو نښاني شوي وي.



د ترمخ کېدلو
ممانعت

پر ايالتي سرکونو باندې ترمخ کېدلو ته پامارنه وکوي: زياتره ښه نه ليدل کېږي. نو ځکه غوره ده چې لږ څه په احتياط سره ولاړ شئ. کله چې تاسې د ترمخ کېدلو د **ممانعت لوحه** وينئ، نو هغه وخت په هيڅ ډول د ترمخ کېدلو اجازه نه شته! همدا شان اجازه نه شته تر يوې دوامداره کرښې اخوا واوړئ.

خپل لاس ته د گرزېدلو په وخت مخامخ راتلونکو ټرافيکو ته پامارنه وکوي!



... پر لویو لارو (Autobahn) باندې

دلته هر لوري ته لږ ترلږه دوه مسیرونه شته. توصیه شوی یا غوره گڼل شوی سرعت په ساعت کې ۱۳۰ کیلومتره دی.

زیاتره نورې اندازې هم شته، چې په لوحو سره ښودل شوې.

پر لویو لارو هم باید په ښي لاس ولاړ شئ. د ترمخ کېدلو په منظور باید د سوکه تلونکو واسطو (موټرونو) له کیټې خوا څخه تېر شئ. پر ښي خوا ترمخکې کېدل منع دي، هم هغه شان لکه په شاتگ (ریورس) او شاته گرزېدنه.

یواځې په بېرني حالت او یا عارضو په صورت کې سړی کولی شي د لویولارو د عارضو پر مسیر باندې ودريږي.



په دې ډول حالتونو کې تل د باخبرواسکتونه واغونډئ. هغوی بايد په موټر کې چمتو اېښي وي. پرته له هغه اجازه نشته. د دمې کولو د پاره د دمې ځای ته ولاړ شئ. لویو لارو (Autobahn) ته د ورنگ او وتلو پر ځانگړي مسیر ورننوزئ او ترې وزئ.

پر لویه لار (Autobahn) باندې هیڅکله پلي مه ځئ!



نور معلومات:

www.germanroadsafety.de

ځانگړي معلوماتو چاپ:

خپروونکي:

Unfallforschung der Versicherer (UDV)
Wilhelmstraße 43/43 G, 10117 Berlin
Postfach 08 02 64, 10002 Berlin
www.udv.de, www.gdv.de

Unfallforschung
der Versicherer
 GDV

Deutsche Verkehrswacht e.V.
Budapester Straße 31
10787 Berlin
www.deutsche-verkehrswacht.de

DEUTSCHE
**VERKEHRS
WACHT** 

Deutscher Verkehrssicherheitsrat e.V.
German Road Safety Council
Auguststraße 29
53229 Bonn
www.dvr.de


Deutscher
Verkehrssicherheitsrat


ليکنه:

Klaus Brandenstein (UDV), Jörg Ortlepp (UDV),
Kay Schulte (DVR), Daniel Schüle (DVW)

پلان + جوړښت:

pensiero KG, www.pensiero.eu

کاغذ:

د انځورونو سرچينې: RedDaxLuma - fotolia.com

پانه 16 (پورته): mma23 - fotolia.com	پانه 6: Heiko Küverlin - iStock
پانه 17: Marjot - iStock	پانه 7: Michael Lührenberg - iStock
پانه 18 (پورته): Vera Stadler	پانه 8 (لاندې): Thomas Stefan Wagner
پانه 18 (لاندې): RRF - fotolia.com	پانه 9 (پورته): villy_yovcheva - iStock
پانه 19: Susan Chiang - fotolia.com	پانه 10 (پورته): Terry J. Alcorn - iStock
پانه 20: Gina Sanders - fotolia.com	پانه 10 (لاندې): lisovoy - fotolia.com
پانه 21	پانه 11 (پورته): k_rahm - fotolia.com
پورته + لاندې): Christian Müller - fotolia.com	پانه 11 (مېنځ): Vera Stadler
پانه 22: Karl-Heinz Wagner	پانه 13 (پورته): Avanne Troar - fotolia.com
پانه 24: GAP artwork - fotolia.com	پانه 14: kara - fotolia.com

په دې معلوماتي پاڼو کې له چاپ شوو انځورونو څخه د گټې اخيستلو حق يواځې (UDV) او يا د آلمان د ترافیکي امنيت جرگه Deutschen Verkehrssicherheitsrat لري.

پښتو وړ

دا لاسوند په نورو ژبو هم وړيا د
لاسرسې وړ دی.

دلته يې ډاونلوډ کړئ:

www.germanroadsafety.de

